
Krajský úřad Zlínského kraje
Odbor kultury a památkové péče
Oddělení památkové péče

Správa Arcibiskupského zámku a zahrad
v Kroměříži, z.ú.
Ing. Jiří Uhlíř, ředitel
Sněmovní nám. 1/2
767 01 Kroměříž

zast.

Arcibiskupství olomoucké
Wurmova 562/9
779 00 Olomouc

Datum	Oprávněná úřední osoba	Číslo jednací	Spisová značka
26. září 2022	Mgr. Eva Lidáková	KUZL 79102/2022	KUSP 79099/2022 KUL

PŘÍKAZ

Krajský úřad Zlínského kraje, odbor kultury a památkové péče (dále jen: správní orgán), jako věcně a místně příslušný správní orgán dle ustanovení § 36 odst. 1 písm. b) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen: památkový zákon), § 29 odst. 1, § 67 odst. 1 písm. b) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajská zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a ustanovení § 62 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen: ZOP), **rozhodl** v souladu s ustanovením § 90 ZOP a ustanovením § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen: správní řád), **takto**:

Právnícká osoba **Správa Arcibiskupského zámku a zahrad v Kroměříži, z.ú. IČO: 08888434, se sídlem Sněmovní nám. 1/2, 767 01 Kroměříž (dále také: SAZZ), zastoupena ředitelem Jiřím Uhlířem**, která na základě Zakladací listiny ze dne 17.01.2020 zastupuje vlastníka, tj. Arcibiskupství olomoucké, IČO: 00445151, se sídlem Wurmova 562/9, 779 00 Olomouc, **se uznává vinnou** z přestupku dle ustanovení § 35 odst. 2 písm. b) památkového zákona, kterého se dopustila tím, že v měsíci únoru roku 2022 v přízemí Arcibiskupského zámku v Kroměříži (parc. č. 267 st., k. ú. Kroměříž) (dále jen: NKP zámek), přičemž uvedený pozemek a stavba na něm je součástí kulturní památky „Zámek s areálem“ vedené v Ústředním seznamu kulturních památek ČR (dále jen: „ÚSKP ČR“) pod rejstř. č. 11794/7-6010 a ve smyslu nařízení vlády č. 336/2002 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 262/1995 Sb., o prohlášení a zrušení prohlášení některých kulturních památek za národní kulturní památky, ve znění nařízení vlády č. 171/1998 Sb., je součástí národní kulturní památky „Zámek Kroměříž s Květnou a Podzámeckou zahradou“ v Kroměříži (rejstř. č. 219 v ÚSKP ČR), dále je v ÚSKP ČR veden pod rejstř. č. 8 jako světové dědictví UNESCO, a dále je součástí Městské památkové rezervace „Kroměříž s Podzámeckou a Květnou zahradou“ (výnos MK ČSR čj. 15.869/78-VI/1 ze dne 8. 9. 1978 o prohlášení historického jádra města Kroměříže s Podzámeckou a Květnou zahradou památkovou rezervací), provedla výmalbu sociálního zařízení

bez závazného stanoviska správního orgánu dle ustanovení § 14 odst. 1 památkového zákona, tedy provedla práce podřaditelné pod pojem „obnova národní kulturní památky“ na nemovitosti, která je národní kulturní památkou.

Za spáchání tohoto přestupku **ukládá** správní orgán právnické osobě **Správě Arcibiskupského zámku a zahrad v Kroměříži**, identifikované výše, dle ustanovení § 35 odst. 5 písm. b) památkového zákona, § 46 a § 90 odst. 1 ZOP **správní trest pokuty ve výši 5.000,- Kč (slovy: pět tisíc korun českých)**, která je splatná do třiceti dnů ode dne nabytí právní moci tohoto příkazu, na účet č. **2786182/0800**, variabilní symbol **9010000042**.

Odůvodnění:

Arcibiskupský zámek v Kroměříži (parc. č. 267 st., k. ú. Kroměříž), tj. uvedený pozemek a stavba na něm, je součástí kulturní památky „Zámek s areálem“ vedené v Ústředním seznamu kulturních památek ČR (dále jen: „ÚSKP ČR“) pod rejstř. č. 11794/7-6010 a ve smyslu nařízení vlády č. 336/2002 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 262/1995 Sb., o prohlášení a zrušení prohlášení některých kulturních památek za národní kulturní památky, ve znění nařízení vlády č. 171/1998 Sb., je součástí národní kulturní památky „Zámek Kroměříž s Květnou a Podzámeckou zahradou“ v Kroměříži (rejstř. č. 219 v ÚSKP ČR), dále je v ÚSKP ČR veden pod rejstř. č. 8 jako světové dědictví UNESCO, a dále je součástí Městské památkové rezervace „Kroměříž s Podzámeckou a Květnou zahradou“ (výnos MK ČSR čj. 15.869/78-VI/1 ze dne 8. 9. 1978 o prohlášení historického jádra města Kroměříže s Podzámeckou a Květnou zahradou památkovou rezervací). Biskupský palác byl na tomto místě vystavěn pravděpodobně již ve 13. století. Z pozdějšího stavebního vývoje místa jsou dochovány pozůstatky pozdně gotických úprav v počátku 16. století. Presentován je portál zámecké věže a hvězdicová klenba. V polovině 17. století, při obsazení Švédy, bylo město zničeno a vypáleno. Zámek byl znovu vystavěn na konci 17. století za biskupa Karla hraběte z Lichtensteina podle plánů upravených Giovannim Pietrem Tencallou. Podoba zámku z osmdesátých let 17. století se udržela do současnosti. I hlavní věž, poničená za 2. světové války, byla tvarově obnovena v původním duchu. Sociální zařízení bylo provedeno jako vestavba v přízemních prostorách NKP zámku a stalo se tak součástí stavby.

Správní orgán zjistil dne 16.02.2022 při výkonu svěřených pravomocí, že v přízemí zámku v Kroměříži byla prováděna výmalba sociálního zařízení. V měsíci únor byly práce dokončeny, i přes upozornění správního orgánu, že k předmětným pracím nebylo vydáno závazné stanovisko orgánu památkové péče.

Zjištěný stav byl fotograficky zdokumentován a pořízené fotografie jsou součástí spisu v dané věci.

Správní orgán prověřil spisovou evidenci a zjistil, že ve věci výmalby sociálního zařízení nevydal závazné stanovisko dle ustanovení § 14 odst. 1 památkového zákona.

Vlastníkem NKP zámek je Arcibiskupství olomoucké, IČO: 00445151, se sídlem Wurmova 562/9, 779 00 Olomouc, které na základě Zakládací listiny ze dne 17.01.2020 je ve věci údržby předmětné národní kulturní památky zastoupeno Správou Arcibiskupského zámku a zahrad v Kroměříži, z. ú., IČO: 08888434, se sídlem Sněmovní nám. 1/2, 767 01 Kroměříž, kterou zastupuje Ing. Jiří Uhlíř, ředitel. Dle citované Zakládací listiny je SAZZ zmocněna, mimo jiného, ke správě národního kulturního a přírodního dědictví ve vlastnictví zakladatele, včetně zahrad a veřejných prostranství, a dle Smlouvy o nájmu prostor ze dne 01.04.2020, č. j. AO 2927/2020, Čl. VIII Stavební a jiné úpravy je SAZZ povinen provádět běžnou údržbu prostor vymezenou v Příloze č. 1 této smlouvy.

Podle ustanovení § 14 odst. 1 „zamýšlí-li vlastník kulturní památky provést údržbu, opravu, rekonstrukci, restaurování nebo jinou úpravu kulturní památky nebo jejího prostředí (dále jen "obnova"), je povinen si předem vyžádat závazné stanovisko obecního úřadu obce s rozšířenou působností, a jde-li o národní kulturní památku, závazné stanovisko krajského úřadu.“ Podle odstavce 3 citovaného ustanovení v závazném stanovisku se vyjádří, zda práce tam uvedené jsou z hlediska zájmů státní památkové péče přípustné a stanoví se základní podmínky, za kterých lze práce připravovat a provést. Základní podmínky musí vycházet ze současného stavu poznání kulturně historických hodnot, které je nezbytné zachovat při umožnění realizace zamýšleného záměru.

Stavební práce, tj. výmalba sociálního zařízení NKP zámek (parc. č. st. 267, k. ú. Kroměříž) jsou podřaditelné pod pojem „obnova“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. As 11/2009-64 ze dne 29.7.2009).

Z uvedeného je zřejmé, že národní kulturní památky a stavební (udržovací) práce s tím spojené podléhají povinnosti dle ustanovení § 14 odst. 1 památkového zákona. Tedy zamýšlené práce spojené s výmalbou sociálního zařízení NKP zámku musí být posouzeno z hlediska zájmů chráněných státní památkovou péčí v závazném stanovisku krajského úřadu vydaném dle uvedeného zákonného ustanovení na základě žádosti oprávněného subjektu, a to výhradně před provedením prací. Řízení o vydání závazného stanoviska je řízením návrhovým a závazné stanovisko k zamýšleným pracím dle ustanovení § 14 odst. 1 památkového zákona má ve smyslu ustanovení § 44a odst. 3 památkového zákona buď formu samostatného správního rozhodnutí dle ustanovení § 67 a násl. správního řádu, nebo závazného stanoviska dle ustanovení § 149 správního řádu, kdy je úkonem učiněným dotčeným orgánem pro řízení vedené příslušným stavebním úřadem a jako takové je závazným podkladem pro navazující postup příslušného stavebního úřadu dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů. Až závazným stanoviskem krajského úřadu, které má formu rozhodnutí, nebo rozhodnutím místně příslušného stavebního úřadu, nebo jeho souhlasem s provedením ohlášeného záměru je založeno právo oprávněného subjektu práce provést a z tohoto závazného stanoviska, resp. rozhodnutí či souhlasu vyplývá i povinnost postupovat při provádění prací s tímto závazným stanoviskem, resp. rozhodnutím či souhlasem v souladu.

Ustanovení § 35 odst. 2 písm. b) památkového zákona stanoví, že právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že provádí obnovu národní kulturní památky bez závazného stanoviska krajského úřadu.

V souladu s ustanovením § 35 odst. 5 písm. b) památkového zákona lze za přestupek dle ustanovení § 35 odst. 2 písm. b) památkového zákona uložit pokutu do výše 4.000.000,- Kč.

Z toho, co bylo shora uvedeno, je zřejmé, že k výmalbě sociálního zařízení NKP zámku došlo bez předchozího závazného stanoviska dle ustanovení § 14 odst. 1 památkového zákona. Jedním ze základních předpokladů pro posouzení přípustnosti provedení zamýšleného záměru je předchozí posouzení záměru či zásahu. Důvodem pro tento požadavek je skutečnost, že cílem státní památkové péče je zajistit zachování autentické kvality národní kulturní památky. Tato autenticita je dána mimo jiné zachováním vnějšího výrazu chráněného statku. Z tohoto důvodu je předchozí posouzení zásahu tak významné a je zcela nezbytné, aby otázka přípustnosti provedení prací byla z hlediska zájmů státní památkové péče posouzena v rámci standardizovaného procesu vydání závazného stanoviska a aby záměr vlastníka byl zvážen z hlediska kritérií obsažených v ustanovení § 14 odst. 3 památkového zákona. Základním problémem v daném případě je skutečnost, že takové posouzení bylo svévolně odpovědným subjektem znemožněno.

Zájem státní památkové péče, který musí být v daném případě chráněn, je vyjádřen nejen v památkovém zákoně, ale také v nařízení vlády č. 132/2001 Sb., o prohlášení některých kulturních památek za národní kulturní památky.

Přestupkem je společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin (§ 5 ZOP).

Provedení obnovy národní kulturní památky bez závazného stanoviska je za přestupek označeno v ustanovení § 35 odst. 2 písm. b) památkového zákona. Formální znak přestupku je v daném případě dán, taktéž znaky stanovené památkovým zákonem jsou naplněny, nejde ani o trestný čin. Přestupek kvalifikoval správní orgán jako čin protiprávní, neboť neshledal žádnou okolnost, která by protiprávnost vylučovala. Správní orgán shledal, že je dán i materiální znak, a sice společenská škodlivost přestupku (k tomu např. rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen NSS) ze dne 9. 8. 2012, č. j. 9 As 34/2012 – 28, dostupný na www.nssoud.cz, kde NSS vyslovil, že cit.: „již stanovením formálních znaků určité skutkové podstaty zákon předpokládá, že při jejich naplnění v běžně se vyskytujících případech bude stupeň společenské nebezpečnosti zpravidla vyšší než nepatrný.“).

Odpovědný subjekt provedením prací bez závazného stanoviska dle ustanovení § 14 odst. 1 památkového zákona spáchal přestupek, neboť to byl on, komu svědčila povinnost vyžádat si před provedením záměru závazné stanovisko krajského úřadu dle ustanovení § 14 odst. 1 památkového zákona, avšak tuto svoji

povinnost řádně nesplnil. Povinnost žádat o závazné stanovisko je stanovena památkovým zákonem a ve vztahu k této povinnosti se tak zcela uplatňuje zásada ignorantia legis non excusat (tj. neznalost zákona neomlouvá), neboť se předpokládá možnost každého subjektu dozvědět se o svých zákonných povinnostech ze zveřejněných právních norem (tj. z právních předpisů publikovaných ve Sbírce zákonů České republiky).

Odpovědnost za přešůpek spáchaný právníckou osobou nebo podnikající fyzickou osobou je odpovědností objektivní, odpovědností za výsledek, resp. následek, bez ohledu na zavinění. Krajský úřad s odkazem na výše uvedené konstatuje, že své povinnosti si odpovědný subjekt musel být vědom a musel tak za situace, kdy porušil zákonnou povinnost, důvodně předpokládat, že porušení zákonné povinnosti s sebou nese odpovědnost za takové porušení (deliktní odpovědnost).

Správní orgán je povinen zkoumat naplnění obligatorních znaků objektivní stránky v dané věci dotčené skutkové podstaty, kterými jsou: jednání, následek a příčinná souvislost mezi nimi. Provedení posuzovaných prací údržby (tj. obnovy) na národní kulturní památce podléhá povinnosti dle ustanovení § 14 odst. 1 památkového zákona, nesplnění této povinnosti znamená porušení právní povinnosti a vyvolání, resp. způsobení protiprávního stavu. Správní orgán má za prokázané, že v daném případě jsou dány všechny shora uvedené obligatorní znaky skutkové podstaty přešůpku dle ustanovení § 35 odst. 2 písm. b) památkového zákona a že výše popsaným jednáním se odpovědný subjekt dopustil protiprávního jednání, v jehož důsledku nastal památkovým zákonem předpokládaný škodlivý následek. Odpovědný subjekt tedy spáchal přešůpek podle ustanovení § 35 odst. 2 písm. b) památkového zákona.

Správní orgán konstatuje, že v daném případě odpovědný subjekt porušil zákonnou povinnost na úseku státní památkové péče, neboť provedl výmalbu sociálního zařízení NKP zámku bez předem vydaného závazného stanoviska, jehož vyžádání, resp. vydání ukládá ustanovení § 14 odst. 1 památkového zákona. Před provedením prací na národní kulturní památce musí být vydáno souhlasné závazné stanovisko správního orgánu. Pokud odpovědný subjekt provede práce bez závazného stanoviska správního orgánu, poruší tím památkový zákon, dopustí se protiprávního jednání a spáchá přešůpek. Správní orgán je povinen přešůpek projednat a při naplnění materiální a formální stránky přešůpku je oprávněn uložit správní trest.

Správní orgán při určení druhu správního trestu a jeho výměry přihlížel v souladu s ustanovením § 37 a § 38 ZOP ke všem relevantním kritériím (uvedeným demonstrativním výčtem): k povaze a závažnosti přešůpku, k polehčujícím a přitěžujícím okolnostem (§ 39 a § 40 ZOP), době trvání protiprávního jednání, resp. stavu, k významu a hodnotám předmětné národní kulturní památky, k rozsahu způsobené škody a k povaze činnosti právnícké osoby. S ohledem na tyto meze správního uvážení správní orgán shledal, že v daném případě je dostačujícím správním trestem pokuta ve spodní hranici zákonného rozmezí.

NSS v rozsudku č. j. 7 As 71/2010 – 97 ze dne 30. 9. 2010, publ. pod č. 2209/2011 Sb. NSS uvedl, že cit.: „mezi hlediska individualizace trestu v dané věci patří zejména závažnost správního deliktu, význam chráněného zájmu, který byl správním deliktem dotčen, způsob spáchaní správního deliktu, jeho následky a okolnosti, za nichž byl spáchán.“.

K naplnění skutkové podstaty přešůpku dle ustanovení § 35 odst. 2 písm. b) památkového zákona není nezbytné, aby došlo přímo k poškození právem chráněného zájmu, postačuje, aby došlo k jeho ohrožení. V daném případě došlo k ohrožení právem chráněného zájmu – veřejného zájmu na ochraně a zachování kulturního dědictví – tím, že na nemovitosti – národní kulturní památce byly provedeny práce podřaditelné pod pojem obnova, bez závazného stanoviska.

Správní orgán také hodnotil závažnost protiprávního jednání odpovědného subjektu, včetně důsledku, resp. následku tohoto jednání. Ze strany odpovědného subjektu se jedná o první porušení památkového zákona. Správní orgán přihlédl také k polehčujícím okolnostem, že se jedná o novodobou vestavbu v interiéru zámku.

Z tohoto důvodu uložil pokutu ve výši 5.000,- Kč. Správní orgán shledal, že trest pokuty ve spodní hranici zákonného rozmezí splní v daném případě funkci preventivního působení ukládaného správního trestu a bude působit výchovně s ohledem na další chování odpovědného subjektu v souvislosti s případnými zásahy na předmětné nemovitosti v budoucnu.

Správní orgán v souladu s ustanovením § 45 ZOP upozorňuje odpovědný subjekt, že pokud by se v budoucnu dopustil podobného protiprávního jednání, hrozí mu uložení správního trestu – pokuty, a to dle ustanovení § 35 odst. 5 písm. b) památkového zákona až do výše 4.000.000,- Kč.

Správní orgán postupoval v souladu s ustanovením § 90 ZOP a § 150 správního řádu a za spáchaný přestupek uložil odpovědnému subjektu správní trest pokuty formou příkazu, jehož vydání je prvním úkonem v řízení. Pro daný postup byly naplněny zákonné předpoklady, neboť řízení dle ustanovení § 35 odst. 2 písm. b) památkového zákona je řízením z moci úřední a skutkové zjištění ve věci má správní orgán za dostatečné. Protože je vydání tohoto příkazu prvním úkonem v řízení, neuložil správní orgán odpovědnému subjektu povinnost nahradit náklady řízení (§ 150 odst. 4 správního řádu).

Správní orgán pro informaci uvádí, že podle ustanovení § 30 písm. b) ZOP činí promlčecí doba 3 roky. Podle ustanovení § 31 odst. 1 ZOP promlčecí doba počíná běžet dnem následujícím po spáchání přestupku. Přestupek dle ustanovení § 35 odst. 2 písm. b) památkového zákona odpovědný subjekt spáchal v únoru 2022. Běh promlčecí lhůty se však podle ustanovení § 32 odst. 2 ZOP přerušuje oznámením o zahájení řízení o přestupku, vydáním rozhodnutí, jímž je obviněný uznán vinným nebo vydáním rozhodnutí o schválení dohody o narovnání, přičemž přerušením promlčecí doby počíná promlčecí doba nová. Pokud byla promlčecí doba přerušena, odpovědnost za přestupek zaniká nejpozději 5 let od jeho spáchání (§ 32 odst. 3 ZOP). Správní orgán konstatuje, že lhůta pro uložení správního trestu pokuty byla zachována.

Vzhledem k výše uvedenému rozhodl správní orgán tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto příkazu.

Poučení:

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu do 8 dnů ode dne oznámení tohoto příkazu podat odpor u Krajského úřadu Zlínského kraje, odboru kultury a památkové péče.

Lhůta pro podání odporu počíná běžet podle ustanovení § 40 odst. 1 písm. a) správního řádu dnem následujícím po dni, kdy byl tento příkaz doručen.

Podle ustanovení § 17 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů, je dokument, který byl dodán do datové schránky, doručen okamžikem, kdy se do datové schránky přihlásí osoba, která má s ohledem na rozsah svého oprávnění přístup k dodanému dokumentu. Nepřihlásí-li se ve lhůtě do 10 dnů ode dne dodání do datové schránky, považuje se dokument za doručený posledním dnem této lhůty.

Podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje. Lhůty pro vydání rozhodnutí začínají znovu běžet dnem podání odporu. Zpětvzetí odporu není podle ustanovení § 150 odst. 3 správního řádu přípustné. Příkaz, proti kterému nebyl podán odpor, se stává pravomocným a vykonatelným rozhodnutím.

PhDr. Romana Habartová

Vedoucí odboru kultury a památkové péče

zast.

Ing. Alena Pospíšilová, LL.M.

Vedoucí oddělení památkové péče

(dokument opatřen elektronickým podpisem)